INFORMATOR EKOLOGICZNY
eko-gmina
SUBREGION KONIŃSKI
nakład: 10.100 egz.
nr 9
Listopad 2026

MZGOK w Koninie zainaugurował nową edycję konkursu

Sam brązowy pojemnik nie rozwiąże problemu

Napraw, oddaj, podziel się! Nie wyrzucaj!

Sam brązowy pojemnik nie rozwiąże problemu

Segregacja bioodpadów to dopiero pierwszy krok. Prawdziwe wyzwanie zaczyna się wtedy, gdy resztki jedzenia trzeba odebrać, przetransportować i bezpiecznie przetworzyć. Czystość surowca, koszty częstego wywozu, możliwości instalacji oraz szczególne wymagania dotyczące odpadów pochodzenia zwierzęcego – to właśnie od tych elementów zależy, czy rozbudowa systemu segregacji przyniesie realne korzyści środowiskowe i ekonomiczne. Konin ma to szczęście, że za obowiązkiem segregacji odpadów kuchennych stoi odpowiednia infrastruktura i dobrze zaplanowana logistyka. A wszystko dzięki Miejskiemu Zakładowi Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

SEGREGACJA TO DOPIERO POCZĄTEK

Obierki z warzyw, resztki owoców, fusy po kawie, skorupki jaj czy inne niezjedzone produkty spożywcze. W przeciętnym gospodarstwie domowym każdego dnia powstaje sporo odpadów organicznych. Ich selektywne zbieranie ma uzasadnienie: pozwala ograniczyć ilość odpadów trafiających do strumienia zmieszanego i stworzyć możliwość odzyskania zawartej w nich materii organicznej.

Nie wystarczy jednak postawić kolejnego, brązowego pojemnika i oczekiwać, że problem zostanie rozwiązany. Bioodpady są wymagającą frakcją. Zawierają dużo wody, szybko ulegają rozkładowi, a niewłaściwie przechowywane stają się źródłem nieprzyjemnych zapachów. Dodatkowo ich jakość zależy w dużej mierze od codziennych decyzji mieszkańców.

Największym problemem jest zanieczyszczenie bioodpadów. Plastikowe reklamówki, foliowe worki, opakowania, szkło czy metalowe elementy mogą skutecznie utrudnić ich dalsze przetwarzanie. Dlatego mieszkańcy muszą wiedzieć nie tylko, co wrzucać do brązowego pojemnika, ale również czego bezwzględnie do niego nie wkładać.

NIE WSZYSTKIE RESZTKI TO BIOODPADY

Szczególnie ważne jest rozróżnienie odpadów roślinnych i tych pochodzenia zwierzęcego. W potocznym rozumieniu wszystko, co pozostaje na talerzu po posiłku, może wydawać się odpadem biologicznym. Z punktu widzenia technologii przetwarzania i obowiązujących zasad nie jest to jednak takie proste.

W systemie segregacji – obowiązującym według wytycznych Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie – do bioodpadów można wrzucać między innymi obierki z owoców i warzyw, skorupki jaj, fusy po kawie i herbacie, przeterminowaną żywność, trawę, liście oraz drobne gałęzie. Nie powinny natomiast trafiać tam mięso, kości, sery, jogurty, tłuszcze ani inne odpady pochodzenia zwierzęcego.

To rozróżnienie ma konkretne uzasadnienie. Mięso, ryby, kości, produkty mleczne i pozostałości zawierające składniki zwierzęce wymagają szczególnego podejścia. W zależności od rodzaju i źródła pochodzenia mogą podlegać przepisom dotyczącym produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego. Ich zagospodarowanie musi uwzględniać odpowiednie warunki sanitarne i weterynaryjne.

W grę mogą wchodzić specjalistyczne procesy, w tym odpowiednia obróbka higienizacyjna. Nie każda kompostownia jest przystosowana do przyjmowania takich materiałów. Podobnie nie każda biogazownia może bez dodatkowych zabezpieczeń przetwarzać odpady tego rodzaju.

Wytyczne MZGOK w Koninie wyraźnie wskazują, że mięso i kości nie należą do bioodpadów. Podobnie jest z nabiałem i tłuszczami. Wrzucanie ich do brązowego pojemnika wbrew tym zasadom może pogorszyć jakość zbieranej frakcji i skomplikować proces jej przetwarzania. Dlatego powinny trafić do odpadów zmieszanych.

KONIN MA ZAPLECZE

Dobrym przykładem pokazującym, jak ważne jest połączenie segregacji z możliwościami technologicznymi, jest Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Zakład dysponuje już infrastrukturą do przetwarzania bioodpadów, ale jej zakres i przeznaczenie trzeba rozpatrywać z uwzględnieniem rodzaju przyjmowanego surowca.

Obecnie MZGOK prowadzi kompostownię pryzmową, w której przetwarzane są odpady organiczne pochodzenia roślinnego. W efekcie powstaje środek poprawiający właściwości gleby o nazwie Magno Hortis.

To konkretny przykład odzyskiwania wartości z bioodpadów. Zamiast traktować je wyłącznie jako problem do usunięcia, można przekształcić je w produkt wykorzystywany w ogrodnictwie, rolnictwie i utrzymaniu terenów zielonych.

Warto przy okazji wspomnieć, że MZGOK w Koninie szykuje się na budowę nowej kompostowni odpadów biodegradowalnych zbieranych selektywnie, o planowanej wydajności do 40 tys. ton rocznie.

CZĘSTSZY ODBIÓR OZNACZA WIĘKSZE KOSZTY

Technologia przetwarzania to tylko jedna strona problemu. Drugą jest logistyka.

Odpady kuchenne różnią się od wielu innych frakcji. Są wilgotne, szybko się rozkładają i mogą wydzielać intensywne zapachy. W okresie letnim problem staje się szczególnie odczuwalny. Niewłaściwie przechowywane resztki żywności mogą przyciągać owady i gryzonie, a przepełnione lub rzadko opróżniane pojemniki stają się uciążliwe dla mieszkańców.

Wprowadzenie intensywniejszej zbiórki odpadów kuchennych może zatem wymagać częstszego odbioru, odpowiednio przystosowanych pojemników, szczelnych pojazdów i sprawnej organizacji transportu. Każdy dodatkowy kurs śmieciarki oznacza zużycie paliwa, czas pracy kierowcy i pracowników obsługi, a także koszty eksploatacji pojazdów. W skali całej gminy, a tym bardziej większego systemu obejmującego wiele samorządów, wydatki mogą być znaczące.

Trzeba więc znaleźć równowagę między częstotliwością odbioru a rzeczywistą ilością wytwarzanych odpadów. Harmonogram powinien uwzględniać rodzaj zabudowy, sezonowość, liczbę mieszkańców i możliwości transportowe. Inaczej wygląda sytuacja w zabudowie jednorodzinnej, inaczej w dużych osiedlach mieszkaniowych, gdzie z jednego miejsca odbierane są znacznie większe ilości odpadów.

TO DŁUGI ŁAŃCUCH

Selektywne zbieranie bioodpadów ma sens i przynosi wymierne korzyści, ale – jak widać – jego skuteczność zależy od całego łańcucha postępowania z odpadami.

Jeśli mieszkańcy prawidłowo segregują resztki, przewoźnik odbiera je w odpowiednich warunkach, a instalacja dysponuje technologią pozwalającą na ich bezpieczne przetworzenie, można odzyskać cenny materiał organiczny i ograniczyć ilość odpadów zmieszanych.

Jeśli jednak do bio trafiają plastikowe opakowania, odpady nieodpowiednie dla danej technologii, a instalacja nie ma wystarczających możliwości przerobowych, korzyści z dodatkowej segregacji mogą być znacznie mniejsze od zakładanych.

Potrzebna jest więc nie tylko edukacja mieszkańców, ale także planowanie inwestycji, analiza kosztów odbioru, kontrola jakości zbieranej frakcji i współpraca samorządów z operatorami oraz zakładami przetwarzania.

Przykład MZGOK w Koninie pokazuje, że rozwój infrastruktury i dobra logistyka jest jednym z warunków powodzenia całego systemu.

Jakie zmiany czekają mieszkańców i samorządy?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło zmienioną wersję projektu nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Proponowane rozwiązania mają zwiększyć skuteczność, przejrzystość i sprawiedliwość systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ich celem jest również ułatwienie realizacji wymagań wynikających z polityki Unii Europejskiej oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028.

NA JAKIM ETAPIE SĄ PRACE NAD PROJEKTEM?

Projekt nowelizacji, oznaczony numerem UD252, został opublikowany 30 października 2025 r. W okresie od 28 sierpnia do 17 września 2026 r. przedstawiono jego zmienioną wersję, uwzględniającą część uwag zgłoszonych podczas konsultacji.

3 listopada 2026 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska z organizacjami samorządowymi. Dyskutowano m.in. o organizacji dodatkowych zbiórek odpadów, kontroli deklaracji oraz zasadach nakładania kar.

Ministerstwo zapowiedziało przekazanie projektu do ostatecznego zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego jeszcze w listopadzie 2026 r.

ŁATWIEJSZY DOSTĘP DO PSZOK-ÓW

Jedną z proponowanych zmian jest określenie minimalnej liczby punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK-ów), z uwzględnieniem liczby mieszkańców gminy oraz odległości do tych punktów.

Projekt przewiduje również organizowanie co najmniej raz na pół roku dodatkowych mobilnych zbiórek wybranych odpadów problemowych. Dotyczyłoby to m.in. przeterminowanych leków, chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstylnych i odzieży.

Proponuje się także rozszerzenie katalogu odpadów przyjmowanych w PSZOK-ach. Gminy mogłyby pobierać opłaty za przyjmowanie niektórych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, odpadów niebędących odpadami komunalnymi oraz odpadów dostarczanych przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

ZMIANY W OPŁATACH ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Projekt przewiduje możliwość większego różnicowania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przy ich ustalaniu mogłyby być uwzględniane m.in. masa wytwarzanych odpadów oraz jakość ich segregacji.

Gminy mogłyby również wprowadzać zróżnicowane opłaty w zależności od rodzaju odbieranych odpadów, np. papieru, tworzyw sztucznych czy szkła.

Przewidziano ponadto możliwość przyznawania ulg właścicielom nieruchomości w budynkach wielolokalowych, na których znajdują się tereny zielone i kompostowniki. Podobne rozwiązania mogłyby objąć właścicieli domków letniskowych oraz innych nieruchomości rekreacyjnych, którzy kompostują bioodpady.

SKUTECZNIEJSZA KONTROLA DEKLARACJI

Istotną zmianą ma być ułatwienie gminom weryfikacji danych zawartych w deklaracjach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Projekt przewiduje zapewnienie właściwym organom gmin bezpłatnego i bezpośredniego dostępu do danych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, dotyczących zużycia wody w poszczególnych lokalach.

Rozwiązanie to ma ułatwić weryfikację liczby mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach i ograniczyć przypadki zaniżania należnych opłat.

NOWE ZASADY SEGREGACJI ODPADÓW

Projekt zakłada nałożenie na gminy obowiązku określenia warunków, których spełnienie pozwoli uznać, że odpady są zbierane selektywnie.

Doprecyzowane mają zostać również zasady odpowiedzialności za zapewnienie technicznych możliwości identyfikacji odpadów wytwarzanych w poszczególnych lokalach budynków wielolokalowych.

Przewiduje się ponadto obowiązek odpowiedniego zabezpieczania pojemników i worków na odpady przed dostępem dzikich zwierząt występujących na terenie gminy.

Zmiany mają objąć także zasady nakładania podwyższonych opłat za niewłaściwą segregację. Projekt zakłada odejście od obowiązku wszczynania postępowania administracyjnego w przypadku każdego zgłoszonego naruszenia.

Podmiot odbierający odpady powinien informować właściwy organ gminy o stwierdzonych nieprawidłowościach. Organ ten następnie zawiadamiałby właściciela nieruchomości o naruszeniu zasad selektywnego zbierania odpadów.

RECYKLING I SKŁADOWANIE ODPADÓW

W projekcie przewidziano zniesienie kar za nieosiągnięcie wymaganego poziomu składowania odpadów komunalnych.

Jednocześnie utrzymana ma zostać odpowiedzialność za osiąganie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

ZMIANY W SPRAWOZDAWCZOŚCI I KARACH

Nowelizacja ma również zmodyfikować niektóre obowiązki informacyjne oraz zasady wymierzania administracyjnych kar pieniężnych.

W przypadku nieterminowego składania sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi proponuje się określenie przedziału wysokości kar. Ich wysokość miałaby zależeć od okoliczności konkretnego naruszenia.

CO OZNACZAJĄ ZMIANY DLA MIESZKAŃCÓW I SAMORZĄDÓW?

Proponowana nowelizacja może istotnie wpłynąć na organizację systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dla mieszkańców oznaczałaby przede wszystkim zmiany w dostępności punktów zbierania odpadów, zasadach segregacji oraz sposobie naliczania opłat.

Samorządy uzyskałyby nowe możliwości weryfikowania deklaracji i różnicowania opłat, ale jednocześnie musiałyby dostosować organizację systemu odbioru i zbierania odpadów do nowych wymagań.

Celem projektowanych rozwiązań jest zwiększenie efektywności systemu, stabilizacja jego kosztów oraz dostosowanie krajowych przepisów do wymagań Unii Europejskiej.

Należy jednak podkreślić, że proponowane zmiany nie są jeszcze obowiązującym prawem. Projekt znajduje się na etapie prac rządowych. Nie został dotychczas przyjęty przez Radę Ministrów ani skierowany do Sejmu.

Nie jest również potwierdzony pierwotnie przewidywany termin wejścia nowelizacji w życie, określany na 1 stycznia 2027 r.

Ekologiczna edukacja na kolejny rok

MZGOK w Koninie zainau

W Miejskim Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie zainaugurowano Rok ekologicznej z Konina oraz okolicznych powiatów, było jednocześnie okazją do rozpoczęcia kole działań edukacyjnych, których celem jest kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młod

EDUKACJA EKOLOGICZNA DZIĘKI WSPÓŁPRACY I DOFINANSOWANIU

Uczestników konferencji powitał Henryk Drzewiecki, prezes Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Podkreślił, że organizacja kolejnej edycji konkursu stała się możliwa między innymi dzięki dofinansowaniu uzyskanemu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Całkowita wartość projektu wynosi 41.190 zł, z czego połowę kosztów pokrywa MZGOK.

EKOLOGIA I GOSPODARKA MOGĄ SIĘ WZAJEMNIE WSPIERAĆ

Honorowy patronat nad inauguracją objął Piotr Korytkowski, Prezydent Miasta Konina. W konferencji uczestniczył Paweł Adamów, zastępca prezydenta miasta, który podziękował organizatorom za konsekwentne prowadzenie działań edukacyjnych.

W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na znaczenie MZGOK nie tylko dla ochrony środowiska, lecz także dla lokalnej gospodarki. – Na pewno MZGOK jest taką firmą w Koninie, która nie tylko prowadzi działania z zakresu edukacji ekologicznej, co jest bardzo ważne, ale też potrafi łączyć dwa ważne obszary, jakimi są ekologia i biznes – powiedział Paweł Adamów.

Podkreślił również, że odpady, stanowiące problem dla wielu samorządów regionu, w konińskim zakładzie stają się wartościowym surowcem energetycznym, wykorzystywanym do produkcji energii elektrycznej i ciepła z korzyścią dla mieszkańców.

Zastępca prezydenta życzył organizatorom i uczestnikom powodzenia w realizacji zaplanowanych przedsięwzięć oraz sprawnego przebiegu kolejnej edycji konkursu.

■ **Spotkanie rozpoczął Henryk Drzewiecki, prezes MZGOK**

Henryk Drzewiecki przypomniał również wyniki poprzedniej edycji konkursu. W roku szkolnym 2025/2026 uczestniczyło w nim 27 placówek oświatowych. Na konkurs wpłynęło 267 prac, a do Ekogry przystąpiły 24 drużyny.

W tegorocznej edycji zaproszenia skierowano do 60 szkół podstawowych z Konina oraz powiatów konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego. Finał konkursu zaplanowano na **9 czerwca 2027 roku**. Tradycyjnie odbędzie się on w Parku Chopina w Koninie, gdzie uczestnicy zmierzą się z zadaniami podczas ekologicznej gry terenowej.

Prezes MZGOK zapewnił, że wszyscy uczestnicy finału otrzymają nagrody, a żadne dziecko nie opuści parku z pustymi rękami.

ELEKTROODPADY, ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I SKUTECZNA EDUKACJA

Ważną częścią konferencji były wykłady poświęcone aktualnym wyzwaniom edukacji ekologicznej oraz praktycznym sposobom kształtowania prośrodowiskowych postaw.

Barbara Jaworowicz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie wygłosiła wykład pt. „Mądry konsument w erze cyfrowej: źródła elektroodpadów, ich wpływ na przyrodę i zasady prawidłowego postępowania”. Przedstawiła zagadnienia związane z powstawaniem elektroodpadów i odpowiedzialnym postępowaniem ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

■ **Jeden z wykładów wygłosiła Barbara Jaworowicz z CDN w Koninie**

Izabela Grabowska, reprezentująca Organizację Odzysku Opakowań Rekopol, zaprezentowała wykład „Efektywna edukacja ekologiczna na przykładzie kampanii prowadzonych przez Rekopol”, poświęcony działaniom edukacyjnym i sposobom upowszechniania wiedzy o ochronie środowiska.

Z kolei **Krystian Cichy**, kierownik Działu Ochrony Środowiska MZGOK, przedstawił źródła informacji o gospodarowaniu odpadami, z których nauczyciele i opiekunowie mogą korzystać podczas przygotowywania uczniów do konkursu.

KONKURS POŁĄCZONY Z POZNAWANIEM ZAKŁADU

Jedną z form edukacji przewidzianych w ramach konkursu jest możliwość bezpośredniego poznania działalności MZGOK. Szkoły mogą uczestniczyć w zorganizowanym zwiedzaniu zakładu, podczas którego uczniowie zapoznają się z procesami zagospodarowania odpadów. Wizyty edukacyjne będą odbywać się od listopada 2026 roku do kwietnia 2027 roku, w terminach uzgodnionych z organizatorem konkursu.

Podczas konferencji Krystian Cichy omówił również zasady udziału w tegorocznej edycji konkursu „Świat czysty jest piękniejszy, od Ciebie zależy czy będzie taki”. Szczegółowe informacje dotyczące regulaminu, harmonogramu i przebiegu konkursu dostępne są na stronie internetowej organizatora: **www.mzgok.konin.pl/konkurs**.

Kolejna edycja konkursu stanowi kontynuację działań MZGOK na rzecz edukacji ekologicznej, łączących wiedzę teoretyczną

ugurował nową edycję konkursu

k Edukacji Ekologicznej 2026/2027. Spotkanie, w którym uczestniczyli dyrektorzy szkół, nauczyciele i koordynatorzy edukacji ejnej edycji konkursu „Świat czysty jest piękniejszy, od Ciebie zależy czy będzie taki”. Organizatorzy zapowiedzieli kontynuację dzieży.

z praktycznym poznawaniem zasad gospodarowania odpadami. Współpraca zakładu ze szkołami umożliwia młodym mieszkańcom regionu zdobywanie wiedzy i rozwijanie postaw odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Konkurs „Świat czysty jest piękniejszy, od Ciebie zależy czy będzie taki” adresowany jest do uczniów szkół podstawowych z Konina oraz gmin z powiatów konińskiego, kolskiego, tureckiego i słupeckiego. Tematem są elektroodpady – ich źródła, wpływ na środowisko, zasady prawidłowego postępowania oraz możliwości odzysku cennych surowców ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń stwarzanych przez niewłaściwe postępowanie ze zużytymi bateriami i akumulatorami.

Fundatorem nagród dla laureatów, szkół oraz najbardziej zaangażowanych nauczycieli i koordynatorów jest Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Patronat nad wydarzeniem objął Prezydent Miasta Konina.

Konkurs będzie trwał przez 7 miesięcy roku szkolnego (od listopada do maja). Jego celem jest doprowadzenie do wzrostu powszechnego zainteresowania zagadnieniami ochrony środowiska i świadomości ekologicznej, wzrostu poziomu wiedzy z zakresu ochrony środowiska, wykształcenie postaw proekologicznych oraz zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za stan środowiska, a także wywołania chęci utrwalenia swoich obserwacji i przemyśleń w różnych formach wyrazu m.in. plastycznej, literackiej oraz prezentacjach multimedialnych.

Dziedzinami konkursu są:

- **Fotografia** – na konkurs trzeba przysłać najciekawsze zdjęcie, w dowolnym formacie odbitki foto i tematyce z zakresu elektroodpadów – ich prawidłowej segregacji i zagospodarowaniu oraz świadomego korzystania ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- **Plastyka** – wykonać w różnych technikach pracę za pomocą pędzla, ołówka, kredki, pokazujące odczucia i wizje uczestników związanych z elektroodpadami – ich źródeł, wpływu na środowisko, zasad prawidłowego postępowania oraz możliwość odzysku cennych surowców.
- **Literatura** – opowiadanie, nowelka, literacki obrazek o treści związanej z elektroodpadami – ich rosnącą ilością, prawidłową eksploatacją, naprawą i ponownym wykorzystaniu, o objętości do trzech stron tekstu formatu A4 (do 5.400 znaków).
- **Prezentacja multimedialna** – przedstawiająca elektroodpady – ich problemy związane z prawidłową segregacją i zagospodarowaniem oraz świadomym korzystaniu ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego w terenie i we własnym domu. Mile widziane dzieła medialne (wywiady, rozmowy, filmy) lub prezentacje zawierające co najmniej 15 slajdów.

■ **Podczas spotkania poruszono także temat konkursu dla szkół**

Zgłoszenie szkoły do udziału w konkursie na formularzu pobranym ze strony **www.mzgok.konin.pl/konkurs**, jest jednoznaczna z przystąpieniem do konkursu. Zgłoszenie należy przesłać pocztą elektroniczną na adres: r.tomczak@mzgok.konin.pl (do końca roku kalendarzowego).

W etapie szkolnym uczniowie mają przygotować pracę indywidualną pod kierunkiem nauczycieli przedmiotów przyrodniczych/koordynatorów ds. edukacji ekologicznej wytypowanych przez dyrektorów szkół. Szkolna komisja konkursowa wyłoni laureatów (maks. po 3 w każdej dziedzinie, w podziale na kategorie wiekowe odpowiadające klasom I-III, IV-VI, VII-VIII). Z jednej szkoły można zgłosić maks. 36 prac laureatów. Wybrane prace należy oznaczyć nazwą szkoły (pieczęć lub opis), klasy oraz imieniem i nazwiskiem autora i nauczyciela prowadzącego/koordynatora. Koordynator dostarcza prace do MZGOK w Koninie do 9 maja 2027 roku. Szkolna komisja konkursowa jednocześnie wybiera i zgłasza 5-osobową drużynę, która będzie reprezentować szkołę w EKO-GRZE.

Oceny prac dokonuje Komisja Konkursowa powołana przez prezesa Zarządu MZGOK, w skład której wchodzą przedstawiciele Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Konińskiego Centrum Kultury, Urzędu Miasta Konina oraz pracownicy MZGOK. Komisja wyłania laureatów w poszczególnych dziedzinach i sporządza protokół.

■ **Przedstawiciele szkół podstawowych z Konina i regionu gościli w MZGOK**

Finał konkursu odbędzie się 9 czerwca 2027 roku w Parku Fryderyka Chopina w Koninie. Zgłoszone drużyny szkolne uczestniczą w EKO-GRZE „Ze Spalarkiem krok po kroku... czyli jak wędrują odpady”.

Zużyta igła może zagrozić zdrowiu innych

Jedna zużyta igła wyrzucona do pojemnika na odpady komunalne może narazić inną osobę na przypadkowe zakłucie i potencjalny kontakt z materiałem zakaźnym, prowadzący do poważnych konsekwencji zdrowotnych! Tymczasem wielu pacjentów, którzy na co dzień przyjmują insulinę lub inne leki w zastrzykach, nie wie, jak bezpiecznie pozbyć się zużytych igieł czy strzykawek. O znaczeniu edukacji diabetologicznej, która – oprócz aspektu medycznego – powinna obejmować również kwestie prawne, rozmawialiśmy z dr Beatą Stepanow, prezes Stowarzyszenia Edukacji Diabetologicznej.

■ ***Właściwe postępowanie ze zużytymi igłami może uchronić drugiego człowieka przed poważnym zagrożeniem***

TO FUNDAMENT LECZENIA CUKRZYCY

– Edukacja diabetologiczna jest fundamentem leczenia cukrzycy! – podkreśla dr Beata Stepanow. – Nie powinna być jednorazowym wydarzeniem, ale całym procesem. I nie powinna ograniczać się wyłącznie do wiedzy medycznej. Równie ważna jest znajomość zasad bezpiecznego postępowania z odpadami powstającymi podczas samodzielnego leczenia.

Jak wiadomo, osoby z cukrzycą, w zależności od sposobu leczenia, muszą monitorować poziom glukozy i przyjmować leki. W przypadku osób stosujących insulinoterapię oznacza to również korzystanie z igieł, a przy pomiarach glikemii – z nakłuwaczy i jednorazowych lancetów. Powstaje więc pytanie, które wciąż zbyt rzadko pojawia się podczas wizyt lekarskich: co zrobić ze zużytym sprzętem, który jako odpad powstaje w gospodarstwie domowym?

ZUŻYTE IGŁY Z DOMOWEGO LECZENIA – GDZIE POWINNY TRAFIĆ?

– W tym momencie istotne jest rozróżnienie odpadów powstających podczas udzielania świadczeń zdrowotnych od odpadów powstających w gospodarstwie domowym podczas samodzielnego leczenia. Nie wszystkie odpady związane z leczeniem cukrzycy są automatycznie odpadami medycznymi. Te dwie kategorie podlegają innym zasadom postępowania. W przypadku odpadów powstających w domu zastosowanie mają również przepisy dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi. To właśnie one zobowiązują samorządy do zapewnienia mieszkańcom możliwości przekazywania określonych odpadów do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, czyli PSZOK-ów.

Co to oznacza w praktyce? Zużyte igły i strzykawki, które nie kwalifikują się do odpadów medycznych, powstałe podczas samodzielnego leczenia w gospodarstwie domowym, należy przekazywać do PSZOK-u. W przypadku lancetów i pozostałych elementów warto sprawdzić zasady ich przyjmowania w konkretnym punkcie – podkreśla dr Stepanow.

ZAGROŻENIE DLA INNYCH

Dlaczego prawidłowe postępowanie ze zużytymi igłami jest tak ważne? – Powód jest oczywisty: niewłaściwie wyrzucone ostre odpady mogą doprowadzić do przypadkowych zakłuć. Zagrożenie dotyczy przede wszystkim pracowników odbierających i sortujących odpady, ale również innych osób, które mogą mieć kontakt z materiałem biologicznym, w tym krwią. W konsekwencji może pojawić się ryzyko zakażenia wirusami przenoszonymi przez krew, np. takimi jak HCV (wirus zapalenia wątroby typu C). Nasze codzienne zachowania mają wpływ na bezpieczeństwo innych ludzi, dlatego tak ważne jest, abyśmy wiedzieli, jak prawidłowo postępować ze zużytym sprzętem – podkreśla prezes Stowarzyszenia.

NIEZNAJOMOŚĆ PRAWA SZKODZI

Tak jak w wielu innych sytuacjach, również w tym przypadku ważne jest przestrzeganie obowiązujących zasad. Nieznajomość przepisów prawa nie oznacza automatycznego zwolnienia z odpowiedzialności za ich naruszenie.

– Nie chcę straszyć pacjentów, ale chcę ich edukować i uświadamiać. Chodzi o to, żeby każdy miał możliwość poznania zasad, które dotyczą jego codziennego funkcjonowania. Nie wystarczy wiedzieć, jak przyjmować insulinę czy inne leki w zastrzykach. Trzeba również wiedzieć, jak bezpiecznie i zgodnie z obowiązującymi

przepisami postępować z odpadami, które powstają podczas ich stosowania. Gdy poruszam ten temat podczas spotkań w klubach seniora czy organizacjach pozarządowych, ludzie robią wielkie oczy. Wielu z nich po prostu nie wie, co powinno się zrobić ze zużytymi igłami. Dlatego tak ważne jest, aby w edukację włączyły się również samorządy i organizacje społeczne – podkreśla.

KONIECZNA WSPÓŁPRACA

Powstawanie w gospodarstwach domowych odpadów wymagających szczególnego postępowania dotyczy zresztą nie tylko osób z cukrzycą. Podobnej wiedzy potrzebują pacjenci opuszczający szpitale z zaleceniem stosowania leków iniekcyjnych, a także wszyscy mieszkańcy korzystający z wyrobów medycznych, podczas użytkowania których powstają ostre odpady.

– Najlepsze, co możemy zrobić dla tych ludzi, to po prostu ich edukować. Ważnym narzędziem mogą być nie tylko plakaty, ale również lokalne gazetki, strony internetowe urzędów, media społecznościowe i spotkania organizowane przez samorządy. Warto, aby informacje o PSZOK-ach zawierały konkretne wskazówki: gdzie znajduje się punkt, jakie odpady przyjmuje, w jakich godzinach działa i w jaki sposób należy przygotować odpady do przekazania. Potrzebna jest również współpraca placówek medycznych, pielęgniarek zajmujących się edukacją diabetologiczną, lekarzy, organizacji pacjenckich oraz przedstawicieli administracji samorządowej – podkreśla prezes.

POSŁUCHAJ PODCASTU

Stowarzyszenie Edukacji Diabetologicznej przygotowało podcast poświęcony temu zagadnieniu. W rozmowie z dr Beatą Stepanow i mgr Anną Amisse-Kulczycką szczegółowo omówiono zasady postępowania z odpadami powstającymi podczas samodzielnego leczenia w domu, zagrożenia związane z przypadkowymi zakłuciami, ryzyko zakażeń wirusami przenoszonymi przez krew oraz odpowiedzialność mieszkańców i gmin. Około 20-minutowe nagranie porusza także temat glikemii przygodnej i rozpoznawania cukrzycy typu 2.

Podcast jest dostępny na profilu Stowarzyszenia Edukacji Diabetologicznej na Facebooku oraz na kanale YOUTUBE. Warto go wysłuchać i przekazać dalej.

Napraw, oddaj, podziel się! Nie wyrzucaj!

Zepsuty ekspres do kawy, rozklejone buty, dziurawy sweter czy stary stolik, który stracił swój dawny blask! Dla wielu osób to powód, żeby natychmiast wybrać się na zakupy. Tymczasem wystarczy odrobina chęci, pomoc fachowca lub sąsiedzka inicjatywa, żeby przedmiotom przywrócić sprawność i użyteczność. Naprawianie, wymienianie się i ponowne wykorzystywanie rzeczy to nie tylko sposób na oszczędności, ale także ważny krok w stronę eko-gospodarki o obiegu zamkniętym.

JAK SIĘ ZEPSUJE – PROSTO DO KOSZA? NIE OD RAZU!

Żyjemy w świecie, w którym produkty są na wyciągnięcie ręki. Wystarczy kilka kliknięć, żeby zamówić kolejny sprzęt, mebel czy element wyposażenia domu. Wielu z nas hołduje zasadzie, że „jak się coś zepsuje albo znudzi", trzeba kupić nowe. Tymczasem – o czym zapominamy albo nie chcemy pamiętać – każdy nowy produkt wymaga surowców, energii, wody, pracy i transportu. Im krócej korzystamy z przedmiotów, tym częściej trzeba je produkować, a następnie zagospodarowywać jako odpady.

Świetną alternatywą jest gospodarka o obiegu zamkniętym, której podstawowa zasada brzmi: korzystajmy z zasobów jak najdłużej, ograniczajmy odpady i wykorzystujmy to, co już zostało wyprodukowane. Czasem wystarczy wymiana przetartego kabla, przyszycia guzika albo oddanie niepotrzebnego krzesła komuś, kto właśnie urządza mieszkanie.

SPRAWDŹ, CO MOŻNA „URATOWAĆ"

Pierwszym krokiem powinno być zatrzymanie się na chwilę i ocena, czy uszkodzony przedmiot rzeczywiście nie nadaje się już do użytku. Niedziałający odkurzacz nie zawsze oznacza konieczność zakupu nowego, a jedynie wymianę przewodu, filtra, szczotki lub drobnego elementu mechanizmu. Rozchwiane krzesło można skleić i wzmocnić, porysowany blat odnowić, a zużytą tapicerkę wymienić. Podobnie jest z ubraniami – dziura, urwany guzik czy uszkodzony zamek błyskawiczny nie powinny automatycznie przekreślać ich dalszego użytkowania. Internet zalewają filmiki o artystycznym cerowaniu czy sprytnych naprawach ubrań, które mogą nabrać nowego blasku.

A jeśli do talentu artystycznego nam daleko – z pomocą chętnie pospieszą lokalni rzemieślnicy i fachowcy.

NAPRAW ALBO ODDAJ

Coraz ciekawszą alternatywą dla tradycyjnych serwisów są też kawiarenki naprawcze, znane również jako Repair Café. Ich idea narodziła się w 2009 roku w Holandii, a z czasem rozprzestrzeniła się na kolejne kraje. Dziś takie spotkania łączą praktyczną pomoc, edukację ekologiczną i integrację lokalnych społeczności.

Zasada jest prosta: uczestnicy przynoszą zepsute przedmioty, a na miejscu czekają wolontariusze i osoby posiadające umiejętności techniczne. Wspólnie próbują znaleźć przyczynę usterki i przywrócić rzeczom sprawność. Naprawiane bywają drobne urządzenia elektryczne, zabawki, rowery, ubrania, meble czy przedmioty codziennego użytku. Dobrym przykładem rozwoju tego rodzaju inicjatyw jest np. niedaleki Poznań.

Ale i w Koninie nie brakuje fachowców. Pogotowia krawieckie, szewcy, kaletnicy, zegarmistrzowie, stolarze oraz serwisy sprzętu AGD i elektroniki… Nadal działają, a żeby do nich dotrzeć wystarczy trochę „pobuszować" w sieci.

Jednak naprawa to niejedyny sposób na ograniczenie ilości odpadów. Równie ważne jest ponowne wykorzystywanie przedmiotów, które wciąż są sprawne, ale z różnych powodów przestały być nam potrzebne. W niektórych miastach coraz większą popularnością cieszą się sąsiedzkie wymiany rzeczy, tak zwane swap party, czy giveboxy – ogólnodostępne szafy i regały wymiany. Można w nich zostawić czyste, sprawne i niepotrzebne już rzeczy, a w zamian zabrać coś dla siebie. Warto szukać ich przy domach kultury – w Koninie m.in. w pawilonie na Zatorzu.

W naszym mieście nie brakuje również inicjatyw, które łączą ochronę środowiska z pomaganiem! Kilka dni temu została zorganizowana zbiórka tekstyliów, która połączyła porządki w szafach ze wsparciem mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Koninie. Przed specjalnym punktem w Ferio ustawiała się długa kolejka chcących oddać niepotrzebne ubrania, pościele, buty, zabawki, firany, zasłony, torebki, plecaki, paski, czapki, szaliki, koce, ręczniki, a także pluszowe zabawki.

W sumie uzbierano aż 6 ton tekstyliów. Całość środków uzyskanych dzięki darczyńcom przeznaczona została na zakup sprzętu do ćwiczeń i rehabilitacji dla podopiecznych DPS w Koninie.

DRUGIE ŻYCIE ZACZYNA SIĘ W DOMU

Nie musimy jednak czekać na specjalne wydarzenia ani szukać warsztatów, by zacząć działać. Wiele zależy od codziennych przyzwyczajeń. Odpowiednia konserwacja sprzętu AGD, regularne czyszczenie filtrów, odkamienianie urządzeń, stosowanie się do zaleceń producenta czy właściwe przechowywanie sprzętów mogą znacząco wydłużyć ich żywotność.

Podobnie jest z meblami i wyposażeniem wnętrz. Zamiast wymieniać całą szafę, można odświeżyć jej fronty, zmienić uchwyty lub naprawić zawiasy. Stół z widocznymi śladami użytkowania można przeszlifować i ponownie zabezpieczyć, a stare krzesła zyskać mogą zupełnie nowy wygląd dzięki wymianie tapicerki. Czasami wystarczy niewielka zmiana, by przedmiot, który wydawał się przestarzały, znów stał się atrakcyjny.

Warto również zwracać uwagę na jakość kupowanych produktów. Trwałe materiały, możliwość wymiany części, dostępność serwisu i gwarancja naprawialności powinny być równie istotne jak cena czy wygląd. Przy zakupie sprzętu warto sprawdzić, czy producent udostępnia części zamienne i instrukcje serwisowe. To decyzje, które mają znaczenie nie tylko w momencie zakupu, ale również po kilku latach użytkowania.

MNIEJ ODPADÓW – WIĘKSZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Gospodarka o obiegu zamkniętym nie jest odległą koncepcją ani zadaniem zarezerwowanym dla dużych przedsiębiorstw i instytucji. Jej fundamentem są również nasze codzienne wybory. Naprawianie, wymienianie się, wypożyczanie i odnawianie przedmiotów pozwalają ograniczyć zapotrzebowanie na nowe surowce, zmniejszyć ilość odpadów i lepiej wykorzystać zasoby, które już posiadamy.

EKOANIOŁEK

To już kolejne zbliżające się święta Bożego Narodzenia z Eko Gminą. Pokażemy Wam, jak zrobić bombkę aniołka, którą będziemy mogli zawiesić na tegorocznej choince.

Do zrobienia naszych ekoANIOŁKÓW potrzebne będą patyczki do lodów, koraliki (my użyliśmy drewnianych), jednego większego koralika lub bombki na głowę, ekologiczna wstążka, zawieszkę do bombek, a także nożyczki i klej na gorąco.

Na zrobienie takiej ozdoby nie potrzeba dużo wolnego czasu. Wystarczy Wam małe pół godziny, a Wasza zawieszka na choinkę będzie gotowa. Aby zacząć naszego aniołka, przygotujcie 12 patyczków do lodów, 13 małych koralików, jeden większy lub małą bombkę.

8 patyczków zostawcie całych, a 4 przetnijcie nożyczkami na pół. Tak jak na zdjęciu poniżej przyklejcie 7 koralików pomiędzy całymi patyczkami.

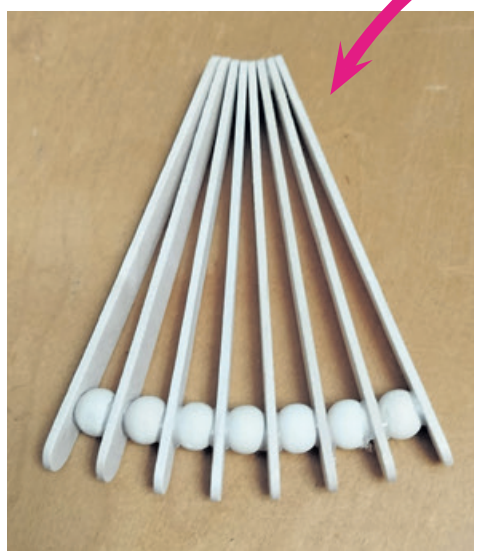

Dalej sklej koraliki jak na zdjęciu pierwszym po prawej stronie – 4 połówki patyczków i 3 koraliki.

Następnie sklej ze sobą te dwa powstałe elementy, jak na zdjęciu drugim po prawej stronie.

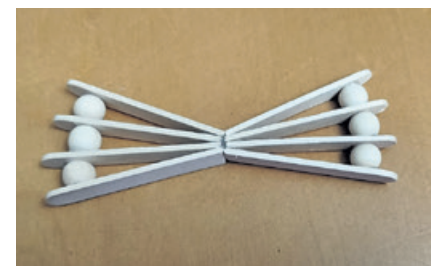

W następnym kroku przyklejcie duży koralik lub bombkę, która będzie głową Waszego aniołka oraz zróbcie jeszcze aureolę.

Już teraz pozostał ostatni krok. Wystarczy jeszcze tylko przyozdobić Waszą bombkę kokardką, koralikami.

I już możecie cieszyć się świąteczną ozdobą. Życzymy Wam miłej zabawy.

Informator Ekologiczny Eko-Gmina
Wydawca: MZGOK Spółka z o.o. w Koninie
ul. Sulańska 13, 62-510 Konin
kontakt z zespołem redakcyjnym: bok@mzgok.konin.pl, tel. (63) 246-81-79
Redaktor naczelna: Jolanta Kowalska
Redaguje zespół: Krystian Cichocki, Anna Chadaj, Monika Wódczak
Zdjęcia: MZGOK, magnific.com, pixabay.com, Anna Chadaj